

pro Obranný a Bezpečnostní Průmysl **Review**®

1/2018 | online | www.msline.cz

Mediální platforma Asociace obranného
a bezpečnostního průmyslu ČR | www.aobp.cz

RETiA

1993 **25** 2018

LET ZKUŠENOSTÍ
YEARS OF EXPERIENCE

ReTWis 5

Detekce osob za pevnou překážkou
Dosah až 40 m
Extremně lehký a přenosný

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

začátkem roku se již tradičně v kongresovém sále Domu armády Praha v Dejvicích sešla reprezentativní redakční rada časopisů Czech Defence Industry and Security Review a Review pro obranný a bezpečnostní průmysl, aby bilancovala uplynulý rok a projednala další vizi a detaily rozvoje obou periodik. Redakční radě byli představeni noví členové a oznámeny změny funkcí některých členů, a to se týkalo i pana Miloslava Staška jmenovaného do funkce státního tajemníka MZV ČR. U této příležitosti jsme pana tajemníka požádali o rozhovor na téma např. implementace zákona o zahraniční službě nebo projekty ekonomické diplomacie. Na jednání redakční rady navázalo, již za

hojně účasti pozvaných hostů ze všech sfér české bezpečnostní komunity, vyhlášení oceněných osobností, manažerů, společností nebo projektů českého obranného a bezpečnostního průmyslu. Více najdete na str. 34. Nedílnou součástí časopisu je představení českých firem, které se tentokrát budou prezentovat také na květnovém veletrhu IDEB v Bratislavě. Naše vydavatelství jako mediální partner na tomto veletrhu rozhodně nebude chybět a tímto vydáním se bude snažit český obranný a bezpečnostní průmysl maximálně podpořit.

Šárka Cook, šéfredaktorka

Z OBSAHU

Rozhovor se státním tajemníkem MZV ČR	4
Rekapitulace roku 2017 s GŘ HZS ČR	10
Aktivní zálohy a projekt ARMY TEST	16
Česká republika – Malajsie – Bilaterální vztahy	20
Česko a Slovensko – spolupráce	22
Česko-kazachstánské vztahy	24
ReTWis 5 – nejnovější verze radaru	26
AURA – specialista na vojenské informační systémy	28
GORDIC o GDPR	30
Pardubická Explosia vsází na moduly	32

Vydavatel: MS Line, s.r.o., Vykáň 82, 289 15 Kounice, Tel./Fax: +420 773 990 626, e-mail: info@msline.cz, www.msline.cz • Šéfredaktorka: Šárka Cook • Zástupce šéfredaktora: Ing. Miloš Soukup • Stálí spolupracovníci: Dr. Antonín Svěrák, Ing. Petr Miklík, Radek Bár • Jazyková úprava: Jiří Mareš, Šárka Cook, Eva Soukupová • Grafická úprava: Jiří Kuneš, www.carpia.cz • Marketing: Eva Soukupová (e-mail: esoukupova@msline.cz) • Manažer internetu: Soliter - polygrafická společnost, s.r.o. • Tisk: Magnus I s.r.o. • Distribuce: MS Line, s.r.o., A.L.L. production, s.r.o. • Tisk: 13. 4. 2018 • Číslo vychází: 23. 4. 2018 • Evidenční číslo: MK ČR E 19352, ISSN 2336-3460 • Neprodejně • Foto na titulní straně: RETIA

Redakce nezodpovídá za jazykovou a obsahovou správnost textových a grafických podkladů dodaných inzerenty.

Rekapitulace roku 2017 s GŘ HZS ČR

V průběhu posledních let se na stránkách Review již pravidelně setkáváme s významnými představiteli integrovaného záchranného systému České republiky. O rekapitulaci roku 2017 jsme požádali generálního ředitele HZS ČR, genmjr. Drahoslava Rybu.

Pane generální řediteli, můžete v kostce zhodnotit rok 2017? Které stěžejní úkoly musel Hasičský záchranný sbor České republiky řešit?

Rok 2017 byl opět rokem nabitým intenzivní prací a to ve všech oblastech činnosti sboru. Tedy nejen, co se týká výjezdů, ale také vznikla řada koncepčních a strategických materiálů v rámci ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Začnu ale tou činností, se kterou nás mají lidé stále nejvíc spojené, a to jsou výjezdy. Událostí, ke kterým jsme v loňském roce vyjeli, bylo o 20 % více než v roce 2016. Nemyslete si ale, že za takto vysokým číslem stojí nárůst požárů. Ty už dávno nejsou nejčastějším důvodem k výjezdu hasičů a v loňském roce tvořily pouze

13 % ze všech výjezdů. Těžiště naší práce se přesouvá k technickým zásahům a ostatním pomocem. Tyto výjezdy tvořily již více než polovinu z celkového počtu. Za velkým nárůstem výjezdů stojí hlavně orkán Herwart a dále činnosti spojené s ptačí chřipkou a africkým morem praset. Po celý rok také pokračoval nejdelší zásah v historii hasičů v areálu muničních skladů ve Vrběticích, kde se naši příslušníci podílí na odklizení sutin a zbytků nevybuchlé munice po výbuchu v říjnu a prosinci 2014.

Na začátku každého výjezdu stojí příjem tísňového volání. Tento systém prošel za poslední tři roky obrovskou modernizací a v loňském roce jsme spustili jeho další funkcionalitu, kterou je příjem tísňových hovorů z aut, tzv. eCall. Ten může významně zkrátit čas reakce tísňových služeb a tím zachránit životy nebo snížit závažnost zranění. Kdyby všechna vozidla v EU byla vybavena systémem eCall, smrtelné nehody na silnicích by mohly být sníženy až o 10 %, což znamená záchranu asi 2 500 životů ročně.

Hasičský záchranný sbor ČR není aktivní pouze na území naší republiky, ale dlouhodobě se zviditelňuje i na poli mezinárodní pomoci. V loňském roce završilo cvičení MOLDEX pětiletou pomoc Moldavsku v rámci projektu „Zlepšení akceschopnosti a odborné způsobilosti“. Jedná se o projekt, který si klade za cíl zlepšit odbornou způsobilost moldavských hasičů, v první části byl v Kišiněvě postaven ohňový trenažér, druhá část projektu je zaměřena na výcvik hasičů při zásazích s přítomností nebezpečných látek (moldavským hasičům byly nakupeny detek-

ční prostředky a došlo k zaškolení hasičů). Dále je plánována spolupráce s psychologickými službami a výměna zkušeností mezi operačními středisky obou zemí.

V ochraně obyvatelstva se podařilo dokončit projekt s názvem „Pilotní návrh systémového řešení zapojení měkkých cílů (nákupních center) do plnění úkolů ochrany obyvatelstva“, který jsme uskutečnili s obchodními centry Chodov a Černý Most. Cílem projektu bylo zvýšit bezpečnost návštěvníků i zaměstnanců obchodních center. Chceme, aby lidé, kteří tam chodí za nákupy i zábavou, nejen strávili čas v obchodním centru s pocitem bezpečí, ale aby se také bezpečně vrátili domů. V rámci tohoto projektu byly zpracovány analýzy hrozeb v obou obchodních centrech i v jejich nejbližším okolí. Výstupem analýzy pro každou hrozbu bylo stanovení míry rizika, následků, stupně poplachu IZS a předpokladu vyhlášení krizového stavu. Na základě výsledků provedených analýz byly zpracovány pokyny (směrnice) jak pro personál obchodního centra, tak pro návštěvníky. Kromě těchto nově zpracovaných dokumentů byla provedena úprava dalších 19 existujících směrnic pro různé krizové situace (teroristická hrozba, požár, narušení dodávky elektřiny, tepla, plynu atd.). Projekt byl zakončen dne 23. listopadu 2017, kdy byly proškoleny zodpovědné osoby z každého obchodního centra, které budou plnit úkoly „odborníků na úseku ochrany obyvatelstva v obchodním centru“. V letošním roce ještě proběhne společné cvičení obchodních center s HZS hl. m. Prahy.

V oblasti prevence jsme se zabývali pra-

cemi na Konceptci požární prevence, upravující základní směry rozvoje v oblasti stavební prevence, kontrolní činnosti a zjišťování příčin požárů. Tato koncepce bude také navazovat na zadání projektu bezpečnostního výzkumu „Navrhování požární bezpečnosti staveb v ČR“, v rámci kterého bude provedena důkladná analýza českého prostředí a vybraných států z Evropy i ze světa a následně navržen nový přístup k této problematice. Nermalou měrou se odbor prevence podílel na rozvoji zahraniční spolupráce v oblasti vyšetřování požárů, ta probíhala s odborníky z Nizozemí, USA, Velké Bri-

tánie a Albánie. Příslušníci odboru prevence byli také u vzniku pracovní skupiny „Vyšetřování požárů“ pod výborem CTIF (Mezinárodní výbor pro prevenci a hašení požárů), kde Česká republika získala post místopředsedy a díky tomu se příští zasedání uskuteční v Česku. Pro Albánii byl zorganizován týdenní výcvikový kurz pro vyšetřovatele požárů.

S ohledem na měnící se potřeby společnosti a z nutnosti reagovat na nové legislativní normy došlo ke změnám požadavků kladených na vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti. V letošním

roce proto vláda schválila aktualizovanou „Konceptci vzdělávání v oblasti krizového řízení“, která nově nastavuje pravidla vzdělávání tak, aby odpovídala současným trendům, legislativě a vývoji v této oblasti. Koncepce byla projednána ve Výboru pro civilní a nouzovou připravenost, též Bezpečnostní radou státu a následně v červnu 2017 schválena vládou ČR.

Hasičský záchranný sbor ČR se již několik let snaží o zkvalitnění přípravy obyvatelstva, zejména žáků mateřských a základních škol. V průběhu loňského roku proběhla pod vedením MV-GR HZS ČR velká analýza aktuálního stavu výuky bezpečnostních témat na školách. Výsledkem této analýzy je „Zpráva o výsledcích podrobné analýzy současného stavu výuky všech bezpečnostních témat ve školách s návrhy dalšího postupu“, která byla v letošním roce schválena vládou ČR. Zpráva popisuje současný stav ve výuce všech bezpečnostních témat ve školách, zejména se zaměřuje na realizaci samotné výuky, na přípravu učitelů, podporu výchovy a vzdělávání ze strany resortů či možnosti zpětné vazby, a dále nastiňuje nedostatky v uvedené oblasti. Na základě této zprávy vláda ČR uložila Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy úkol – optimalizovat začlenění výuky témat bezpečnosti

do rámcových vzdělávacích programů základních a středních škol včetně zajištění pravidelné měřitelnosti výsledků výuky této problematiky. K nalezení tohoto řešení byla vytvořena meziresortní expertní pracovní skupina, která zahájila svoji činnost v září roku 2017 a v práci bude pokračovat i v roce 2018.

Hasičští psychologové vydali Karty pro komunikaci s neslyšícími u mimořádných událostí jako metodickou pomůcku pro hasiče na všechna výjezdová auta. Rovněž je úspěšně rozvíjena spolupráce se zahraničními kolegy, a to jak v rámci mezinárodních projektů Evropské unie, tak na bázi partnerské výměny zkušeností, a to především se zeměmi V4, Německo a Moldavsko.

Materiálně-technické zabezpečení HZS ČR je v současné době, více než kdy jindy, odvislé od čerpání finančních prostředků z EU. Můžete uvést příklady významných projektů zajištěných z fondů EU v roce 2017?

V roce 2017 probíhala realizace projektu Zvýšení připravenosti HZS ČR k řešení a řízení rizik způsobených změnou klima-

tu. Jedná se o projekt spolufinancovaný z evropských strukturálních a investičních fondů, konkrétně z Integrovaného regionálního operačního programu pro období 2014 - 2020. Projekt reaguje na to, že v České republice se stále častěji, s větší intenzitou a důsledky, vyskytují rizika vyplývající ze změn klimatu - sucho, orkány a větrné smrště, sněhové srážky a masivní námrazy, a je třeba, aby HZS ČR byl na řešení mimořádných událostí způsobených těmito riziky adekvátně připraven. Za tímto účelem je projektem pořizována specializovaná technika a věcné prostředky pro HZS ČR. V roce 2017 byly uskutečněny první dodávky velkokapacitních požárních cisteren a speciálních automobilových žebříků s kloubovým ramenem a pracovním košem.

V roce 2017 byla v užívání u HZS ČR také technika, věcné prostředky a další vybavení pořízené v rámci projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie v předchozím období, tedy před r. 2017. Jednalo se o techniku a věcné prostředky určené například pro řešení mimořádných událostí typu povodeň, blesková povodeň či jiné typy živelních pohrom, pro efektivní zásah,

pro zvýšení kvality řešení mimořádných událostí nebo pro zajištění efektivní hlasové a datové komunikace. Kromě toho byly u HZS ČR v užívání výstupy projektů, které směřovaly do oblasti informačních systémů využívaných u HZS ČR v oblasti operačního řízení a příjmu tísňových volání. Celkový objem projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007 - 2013 u HZS ČR byl více než 3,5 mld. Kč (z toho 85 % nákladů bylo hrazeno ze strukturálních fondů Evropské unie).

Nutnost zkvalitňování technického vybavení hasičských záchranných sborů je prakticky trvalou a průběžnou nutností. Podařilo se vám v tomto směru posunout kvalitu technického a materiálního zázemí dál? Můžete uvést několik příkladů?

V této souvislosti bych se rád zmínil zejména o problematice obměny požární techniky, především pak zásahových požárních automobilů. HZS ČR provozuje celkem téměř 1700 zásahových požárních automobilů, jejich průměrné stáří je 12,2 roku. Přibližně 500 těchto automobilů je starších 16 let, tedy za nejzaz-

ší hranicí technické a morální životnosti a jejich obměna je absolutní nutností. Pokud bychom počítali s průměrnou hodnotou těchto automobilů 7 mil. Kč, je potřeba nutně nakoupit techniku za více jak 3,5 mld. Kč. Náklady na roční obnovu techniky, které by bránily dalšímu stárnutí techniky, pak představují částku nejméně 900 mil. Kč. Je nutné konstatovat, že HZS ČR se výše uvedené prostředky ze státního rozpočtu zatím nedostávají. Musíme proto napnout veškeré síly k tomu, abychom získali prostředky také z jiných zdrojů. V posledních zhruba pěti letech se například dařilo čerpat prostředky z evropských strukturálních fondů. Z posledních dvou těchto programů se nakoupila nebo do konce roku 2018 nakoupí technika za téměř 2 mld. Kč. Dále se podařilo prosadit legislativní změnu zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla a HZS ČR může čerpat prostředky z tzv. Fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů a ročně tak získává prostředky na pořízení techniky ve výši více jak 300 mil. Kč. Jednotlivé HZS krajů, také nezaostávají ve své snaze získat další prostředky z mimorozpočtových zdrojů, například od územně samosprávných celků nebo podnikajících osob. Výsledkem těchto snah je skutečnost, že nechybí mnoho, aby průměrné stáří cisternových automobilových stříkaček, které zajišťují výjezd organizovaného družstva HZS ČR, bylo nižší jak 8 let. Problémem však zůstává například průměrné stáří velkoobjemových stříkaček a výškové techniky, které je 16,5 respektive 17,7 roku.

Abychom nehovořili pouze o požární

technice. HZS ČR investuje nemalé prostředky také do nákupu věcných prostředků, které umožňují hasičům lépe vykonávat jejich práci u zásahu. Jedná se například o termokamery, různé druhy detektorů, osobní ochranné prostředky, čerpadla, přetlakové ventilátory atd. Není bez zajímavosti, že výše již zmiňovaná prvovýjezdová cisterna je vybavena více jak 200 položkami požárního příslušenství v hodnotě přibližně 1,5 mil Kč.

Další prostředky jsou samozřejmě investovány do staveb HZS ČR, průběžně se rekonstruují nebo staví nové požární stanice, což jsou obvykle investice v řádech stovek mil. Kč. V posledních letech také byly vybudovány dvě nové základny pro záchranné roty Záchraného útvaru HZS ČR ve Zbirohu a v Jihlavě.

Přesto nedostatek provozních a zejména investičních prostředků je velkým problémem HZS ČR. Na druhou stranu je třeba říci, že ve volebním programu vládnoucí strany je navýšení těchto prostředků zmíněno.

Pane generálmajore, má HZS ČR ucelenou dlouhodobou akviziční koncepci? Co je její prioritou?

V rámci sboru momentálně zpracováváme dlouhodobou Strategii rozvoje HZS ČR do roku 2021 s výhledem do roku 2030. V ní se komplexně díváme na to, kam se náš sbor musí posunout, aby udržel a nadále zlepšoval služby, které poskytujeme všem obyvatelům ČR v oblasti bezpečnosti. Je potřeba si také uvědomit, že HZS ČR neplní pouze úkoly spojené se samotným zásahem při mimořádných událostech, přestože právě jedním z našich dlouhodobých cílů do roku 2030 je dosáhnout stabilního cyklu obměny požární techniky a věcných prostředků, kde dnes existuje značný vnitřní dluh. Náš sbor dnes také zajišťuje např. příjem tísňového volání, kde bychom chtěli do roku 2021 zpřesnit lokalizaci volajících, provozuje dvě rádiové sítě pro komunikaci v rámci IZS a zajišťuje provoz systému varování a vyrozumění (to jsou ty známé sirény). Tyto rádiové sítě bude třeba do roku 2021 zmodernizovat tak, aby jejich zabezpečení odpovídalo dnešním požadavkům.

Pane generální řediteli, v loňském roce poskytli našemu časopisu rozhovor téměř všichni vrcholní představitelé výkonných armádních, bezpečnostních

a záchranných složek. Můžete na závěr zhodnotit ze svého pohledu spolupráci s jednotlivými složkami IZS ČR a říci, zdali jsme se v České republice v tomto směru posunuli zase o kousek dál?

V roce 2017 jsme bilancovali 25 let od vzniku myšlenky a prvních aktivit v oblasti koordinace různých složek i orgánů veřejné správy při řešení mimořádných událostí. Jsem rád, že jsme mohli konstatovat, že se integrovaný záchranný systém v České republice osvědčil jak pro řešení každodenních mimořádných událostí, tak i při velkých živelních pohromách jako jsou povodně nebo orkány, které máme ještě všichni v paměti. Rozdělení řešení události do tří úrovní koordinace - taktické, operační a strategické, je funkční, přehledné a akceptovatelné všemi složkami, které se v IZS pohybují. Jsou vypracovány a uvedeny v život základní dokumenty IZS jako jsou poplachové plány IZS, havarijní plány krajů i potencionálně nebezpečných průmyslových objektů a typové činnosti složek při společném zásahu. Operační a informační střediska IZS mají možnost využívat jednotného národního informačního systému IZS. K účinnosti opatření při záchranných a likvidačních pracích nepochybně přispěla i reforma civilní obrany a kompetence, které HZS ČR získal v roce 2000 na úseku, tzv. ochrany obyvatelstva. Zejména v oblasti evakuace, varování a nouzového přežití obyvatelstva jsme

tuto oblast v ČR doslova vzkřísili do podoby moderních a aplikovatelných činností při řešení mimořádných událostí.

V IZS je uzavřeno nyní kolem 350 smluv o plánované pomoci na vyžádání, které jsou vstupním dokumentem pro různé organizace, instituce a orgány do IZS (organizace vystupují jako ostatní složky IZS). Ten počet je velký a je to také velký závazek pro nás, abychom je dovedli při řešení mimořádné události správně zapojit. Je to vlastně náš nejaktuálnější úkol. Vzhledem ke stále obměně personálu všech složek IZS, ač se to možná nezdá, úkol trvalý. Proto pořádáme celou škálu cvičení složek IZS s tématy, která navazují na havarijní plány a typové činnosti složek IZS na místě zásahu, proto pořádáme porady s veliteli vedoucích složek IZS a proto také máme vzdělávací progra-

my v našich vzdělávacích zařízeních pro oblast IZS. Snažíme se zavádět vzdělávací programy s využitím virtuální reality, e-learningu apod. Práce v této oblasti odborné přípravy je nejtěžší, neboť jde o práci s potenciálně velkým množstvím lidí. Jak známo, u zásahu více složek nelze vysvětlovat základní principy spolupráce, to by bylo pozdě.

Pokud se mě ptáte, zda jsme se posunuli o nějaký kousek dopředu, tak musím říci, že z pohledu těch 25 let jsme udělali velký skok. Z pohledu jednoho roku, např. roku minulého, děláme společně s ostatními složkami IZS kroky k vyšší kvalitě spolupráce zaváděním nových informačních technologií, techniky, novelou předpisů a v odborné přípravě složek. Náš cíl není délka onoho kroku, ale jeho otisk a hloubka, mám-li to vzít obrazně, do naší každodenní záchranné praxe. Ten otisk je nepochybný v podobě více jak 100 tisíců společných zásahů, stovek zachráněných a tisíců evakuovaných osob a miliard uchráněných hodnot a to je výsledek naší společné práce, všech složek v IZS. Myslím, že velice slušnou devizou je, že občané vědí, kam se mohou spolehlivě obrátit o pomoc, a že nám věří.

Pane generální řediteli, děkuji Vám za odpovědi a velmi dobrou spolupráci HZS ČR na mediálním poli v uplynulém období.

Eva Soukupová

